

Rapport angående arbeidet med grunnskoleplanen

Nasjonaljubileet 2030, Verdal kommune 2023

Bakgrunn

I Kommuneplanens samfunnsdel 2021-2030, vedtatt 24.09.2021, står det:

«Nasjonaljubileet i 2030 er en unik mulighet som Verdal skal gripe, både til å skape ny næring, og til å styrke tilhørigheten og fellesskapet i verdalssamfunnet, gjennom å følge opp visjonen sterk fortid – stolt framtid. Verdal er stolt vertskap for nasjonaljubileet 2030 – den største begivenheten i vår levetid»

SLIK VIL VI HA DET	SLIK GJØR VI DET
3.2 Verdal er stolt vertskap for nasjonaljubileet 2030 – den største begivenheten i vår levetid.	3.2.1 Samarbeide med andre relevante aktører regionalt, nasjonalt og internasjonalt.
	3.2.2 Bruke nasjonaljubileet til å skape ny næring basert på vår historie og kultur.
	3.2.3 Bidra til å gjøre Stiklestad Nasjonale Kultursenter i stand til å ta en aktiv og offensiv rolle i tiden fram mot, under og etter nasjonaljubileet.
	3.2.4 Støtte opp om arbeidet med å videreutvikle og oppgradere Stiklestad som hovedarena for nasjonaljubileet.
	3.2.5 Arbeide for å skape eierskap og begeistring hos innbyggere og næringsliv.

I kommunen sin temaplan for nasjonaljubileet 2030, vedtatt 30.05.2022, beskrives det som et tiltak at Verdal kommune skal utvikle og ta i bruk et skoleprogram i verdalsskolen. Verdal kommune skal ha nasjonaljubileet som satsningsområde fra 2022-2030. Derfor skal en del av tiltakene i temaplanen utvikles og tas i bruk senere i perioden. Utarbeidelsen av oppstarten av skoleprogrammet har hatt prioritet i 2022 og 2023.

MÅL 3.3					
Verdal møter framtida med kunnskap og kompetansekraft, og er ledende innen innovasjon og digitalisering	* Videreutvikle samarbeidet mellom skole, arbeids- og næringsliv for å bygge kompetanse for framtidens samfunn * Være en aktiv deltaker i forskning, utvikling og innovasjon, både regionalt, nasjonalt og internasjonalt	Utvikle og ta i bruk skoleprogram i verdalsskolen	Det opprettes en arbeidsgruppe med pedagoger fra ulike skoler som jobber fram en helhetlig plan for hele skoleløpet.	Skole	SNK
		Forske på/evaluere skoleprogrammet i verdalsskolen	Søke eksterne forskningsmidler til forskning og evaluering av skoleprogrammet med hensikt å utvikle nasjonalt skoleprogram	Kommunalsjef oppvekst	SNK

Elevsitater

I denne rapporten er det satt inn sitater underveis. Disse sitatene er av elever som uttrykker hvordan de synes det er å delta i denne satsingen. Sitatene står i kursiv.

Angel 9. trinn: «Jeg synes det å arbeide med Sigrid-prosjektet en hel dag var mye bedre enn vanlig skole».

Arbeidet med å utvikle grunnskoleplanen 2022

I 2022 ble det nedsatt en gruppe med pedagoger fra fem ulike skoler i kommunen; Vuku, Stiklestad, Vinne, Ørmelen og Verdalsøra ungdomsskole, som hadde som oppdrag å utarbeide skoleprogrammet. Gruppen la til grunn at det som var avgjørende for at arbeidet skulle lykkes var å

TEMAPLAN NASJONALJUBILEET 2030

utvikle en pedagogisk plan laget for elever, av pedagoger. Derfor er hovedmålene i planen tungt pedagogisk forankret. Planen skal innbefatte alle kommunens ca. 1660 elever i grunnskolen.

Hovedmålene for planen er:

Verdigrunnet i jubileumsplattformen: **felleskap, verdier, identitet, arv og fornyelse.**

- Kunne bruke **lokalhistorie** fra fortid til vår tid som grunnlag for å utvikle elevenes grunnleggende ferdigheter og arbeide med tverrfaglige tema.
- Utvikle elevenes forståelse av **demokrati og medborgerskap** sett i lys av historien.
- Utvikle elevenes identitet og **kulturelle mangfold**.
- Skape **identitet** til sitt eget oppvekstmiljø og sin egen kommune.
- **Inkludere** alle elevene, med særlig vekt på de elevene som har flerkulturell bakgrunn.
- Skape **dialog, refleksjon og inkludering**.

Målene skal oppnås uavhengig av hvilken skole elevene går på, interesser hos elever og foresatte, kjøpekraft hos foresatte, bakgrunn, flerspråklighet og flyktningstatus.

Gruppen består av Grethe Dyrstad, Nina Bjørken, Ragnhild Wold, Jonas Skrove Tanem og Åse Storholmen.

Arbeidet med å utvikle planen startet i mars 2022, og utkastet var ferdig i juni 2022. Det ble besluttet at planen skulle være tilgjengelig på en nettside. Kommunen leide inn Wow medialab for å utarbeide layouten og nettsideløsningen, i nært samarbeid med ressursgruppa. Nettsiden var ferdig høsten 2022.

Planen er firedelt:

1. Elever i Verdal skal være gitt mulighet til å ha samme kjennskap til og kunnskap om olavsarven når de går ut av skolen. Planen inneholder gjøremål for småtrinn, mellomtrinn og ungdomstrinn.
2. Tema-år i Jubileumsstafetten med ulike læringsprogram for hvert år. I tillegg har Verdal kommune laget et bidrag til et nasjonalt undervisningsopplegg som bygger på den lokale planen for Verdal.
3. Mål om samarbeid mellom de ulike skolene på jubileumsplassene, og grunnskolene i Verdal kommune.
4. En skolebasert idébank med digitale ressurser som kan benyttes.

Nasjonalt nettverksseminar Eidsvoll 2022

Planen ble presentert på det nasjonale nettverksseminaret på Eidsvoll i september 2022. Der var også kongehuset representert ved HKH kronprins Haakon på seminarets første del.

Etter presentasjonen ble planen gjort kjent for skolene i Verdal. Det ble besluttet at planen skulle tas i bruk fra høsten 2023.

Eirik 2. trinn: «Jeg synes den største gravhaugen var kul. Vi så på en kokegrop».

Mie 2. trinn: «Vi leika hest oppå gravhaugene. Nesten som det var før».

Videre arbeid i 2023

Fra 01.01.23 ble Åse Storholmen ansatt i 20% stilling som grunnskolekoordinator for nasjonaljubileet i kommunen.

Perioden fra høsten 2022 til våren 2023 ble brukt til å inngå avtaler med eksterne leverandører, deriblant en større avtale mellom Stiklestad nasjonale kultursenter og Verdal kommune om ulike formidlingsprogram. I tillegg ble tiden brukt til å forankre planen både på politisk- og administrativt nivå i kommunen. Det ble gjort gjennom jevnlig møter med

Arnstein Lindahl fra SNK, kommunalsjef Harald Morten Steen og grunnskolekoordinator Åse Storholmen er alle tilfreds med den nysignerte avtalen.
FOTO: SNK / MUSEENE ARVEN

ordfører og presentasjoner for utvalget Mennesker og livskvalitet og kommunestyret. Det ble også avholdt jevnlig møter med kommunedirektør, kultursjef, kommunalsjef oppvekst, virksomhetsleder oppvekst, rektorkollegiet og ungdomsrådet.

Grunnskoleprogrammet høst 2023

Den store hendelsen høsten 2023 var Kick-off på den kommunale planleggingsdagen i august, hvor all pedagogisk personale i Verdalskolene var til stede. Dagen ble delt i to – én del for ansatte på 1. til 4. trinn, og én del for ansatte på 5. til 10. trinn. På kick-off deltok ordfører Pål Sverre Fikse, leder for sekretariatet nasjonaljubileet Borghild Lundebø,

kommunalsjef oppvekst Harald Morten Steen, kulturtjenesten ved Marian Lyngsaunet og grunnskolekoordinator Åse Storholmen.

I løpet av høsten 2023 ble planen tatt i bruk i sin helhet, og hver enkel skole la opp et undervisningsløp hvor grunnskoleplanen skulle integreres i fagplanene. Mange av aktivitetene ble gjennomført på skolen, mens andre ble gjennomført utenfor skolen. Her ble det bestilt busser for å frakte elevene til og fra de ulike stedene. Mange elever har likt å arbeide med planen.

Signe 5. trinn: «Forstår mer om Olav den Hellige når vi er på Stiklestad, enn når læreren forteller om det på skolen».

William 5 trinn: «Når du er på Stiklestad får du folk som veit det litt bedre. Får se plassen og føle på hvordan det var».

Ulike formidlingsprogram og utflukter

Alle 1. klassingene i Verdal kommune hadde en felles aktivitetsdag med besøk på Stiklestad. Å gjennomføre en slik dag for nær 160 elever krever god logistikk, planlegging og gjennomføring.

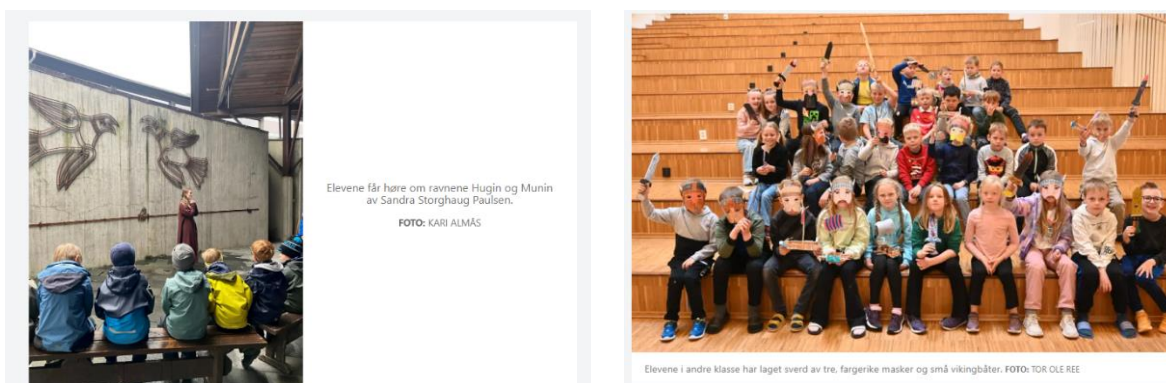

2. og 5. klasseelevne har vært på gravhaugbesøk i Hegstadmarka. I forkant av besøkene hadde kommunen, gjennom kulturtjenesten, ordnet en ny avtale med grunneier. I tillegg var nye infoskilt satt opp.

Hilmar 2. trinn: «Jeg tror det var store høvdinger som lå under haugene».

Ingrid 2. trinn: «Det var morsomt å leke på toppen av den store gravhaugen. Jeg tror det lå en stor båt under».

Elev 2. trinn: «Speinnes å vesta at det(slaget) har skjedd på Verdal`n»

5. klasseelevne har også besøkt Stiklestad hvor de har gjennomført et undervisningsopplegg som heter «Familien».

David 5 trinn: «Det var gøy å se hvordan folk levde før i tida. At de tenkte helt annerledes om homofili enn nå».

Oda 5. trinn: «Det var svært interessant å lære om hvordan ting var annerledes før. At damene ikke jobbet og at det ikke var lov til være homofil. Det var litt rart».

Lærer 5.trinn: «Veldig bra opplegg, aktivisert eleven godt. Supert at voksnan hadd fleir forskjellige rolla».

8. trinn har hatt en stor innleveringsoppgave om Olav den hellige i høst. I forkant av arbeidet med oppgaven var elevene på Stiklestad. Her gjennomførte de undervisningsopplegget Stjerneorientering, og lyttet til et foredrag om olavsmyter, helgenkåringen og olavssteinen.

Elvira 8. trinn: «Jeg har aldri skrevet så mye notater noen gang, det var kjempespennende og vi lærte masse».

Cornelia 8. trinn: «Var veldig artig med noe annet et vanlig fag, dette er noe nytt at vi arbeider på en slik måte med et større tema som går over lengre tid, i tillegg er det ting vi gjør utenfor klasserommet. Det var veldig lærerikt med ei egen lengre økt der vi fikk presentert Olav den hellige. Det er gøy å få andre kilder enn det vi kan finne selv på nettet. En slik felles presentasjon gir mye bedre informasjon».

9. trinnet gjennomførte først Sigrid-prosjektet, før de hadde en dag på Stiklestad. Her deltok de på undervisningsopplegget Samfunnet og fortidens fortellinger, samt at de så på utstillingen «Det snakker vi ikke om - familiehemmeligheter etter krigen».

Linnea 9. trinn: «Synes Sigrid-prosjektet var veldig bra, lærte mye som jeg ikke visste fra før. Jeg syntes det var veldig interessant å vite hvordan damene hadde det i vikingetiden. Det er stor forskjell på hvordan vi har det i dag».

Etter foredrag og filmvisning fikk elevene refleksjonsoppgaver. Målet var at de skulle se på vikingtida og historien om Stiklestad, med nye øyne. FOTO: DANIEL STØLAN

Helene 9. trinn: «Veldig bra opplegg på Stiklestad med samfunnet og fortidens fortellinger. Kjempeviktig at vi får se, og oppleve hvordan det var i vikingetiden. Flott at vi får se ting fysisk, da er det så mye enklere å tenke seg hvordan det har vært. Også gøy å tenke på hvordan utviklingen har vært fra vikingetid og fram til i dag. I tillegg var det veldig interessant å se utstillingen fra krigen og lære om Stiklestad under krigen».

10. trinnselvene har vært i Trondheim og fått guidet omvisning i Nidarosdomen, Erkebispegården og samt sett riksregaliene.

Mathias: «Det er et artig opplegg, som er mye mer interessant enn bare å lytte til undervisningen i et klasserom. Her får vi ut til for eksempel Stiklestad og Trondheim å se ting på egenhånd».

Den kulturelle skolesekken og kirken i Verdal

Grunnskoleplanen inkluderer også et samarbeid med Den kulturelle skolesekken (DKS). I Verdal har DKS, gjennom flere år, kjøpt inn lokale tiltak som nå har blitt en del av grunnskoleplanen.

Elev 2. trinn «Va artig! Speinnes å få leik det vi lært på middelaldertunet etter omvisninga».

Elev 5.trinn etter forestillingen Familien: «Det va bra. Artig at vi fikk årn vårres egne familia».

Kommunen har også sett på et samarbeid om et undervisningsopplegg med kirken i Verdal. Her deltar kirken, sammen med elevene på 3.trinn, på en pilegrimsvandring langs pilegrimsleden i Verdal.

Rakel 6. trinn: «Synes filmen om de tre kirke på Stiklestad var gøy. Jeg har sett, og tatt på olavssteinen i kirka.»

Harriet 7 år: «Det var moro å se gravhaugene. Vi spiste bringebær som vokste på gravhaugene. Vi så en video om hauglegging på skolen».

Fordrevne fra Ukraina

Verdal kommune har bosatt flere fordrevne fra Ukraina dette året. Det er ca. 55 elever i grunnskolen, i tillegg til ca. 100 på voksenopplæring. Det er ordnet et undervisningsopplegg om Dronning Ingegjerd av Kyivriket, som var forlovet med Olav den hellige, men ble gift med storfyrste Jaroslav av Kyiv. Dette opplegget er blitt oversatt til ukrainsk slik at også disse elevene kan få et undervisningsopplegg på sitt morsmål. Det skal arbeides videre med å få oversatt flere av oppleggene til ukrainsk.

Samarbeid med andre aktører i nasjonaljubileet

Mye av tiden i høst har gått med på et samarbeid med andre kommuner, som er en del av nasjonaljubileet. Verdal kommune har hatt samarbeid med Frosta, Harstad, Moster, Valdres og Valldal i større og mindre skala. Et eksempel på hvor fruktbart et slikt samarbeid kan være, er Sigrid-prosjektet hvor vi samarbeidet med Tore Hunds rike. Sigrid-prosjektet var et undervisningsopplegg Harstad Tidene lagde til elevene i Harstad, i jubileumsåret 2023. Verdal kommune fikk benytte seg av dette undervisningsopplegget, som ble gjennomført med 9.trinnselever. Prosjektets skaper, Kjell Rune Henriksen, kom fra Harstad for å delta på gjennomføringen.

Det har også blitt gjennomført mer formelle møter om utveksling av undervisningsopplegg med blant annet Frosta kommune.

Elever på niende trinn, både ved Verdalsøra og Vuku ungdomsskoler, samlet seg fredag for å høre Kjell Rune Henriksen snakke om Sigrid Toresdatters historie. FOTO: DANIEL STOLAN

Kjell Rune Henriksen har vært historieinteressert hele livet, og vokste selv opp i Steinkjer. I dag bor han i Harstad og er sjefsredaktør i Harstad Tidende. FOTO: DANIEL STOLAN

Verdal kommunen har også deltatt på den nasjonale nettverkssamlingen i Harstad med fire representanter: Ingvild Aasen, Marian Lyngsaunet, Kari Almås og Åse Storholmen.

Ungdomsrådet i Verdal har fått informasjon om planen og er blitt utfordret til deltakelse i arbeidet fram mot 2030.

Besøk av statsråd og fylkesordfører

I høst har det blitt arbeidet med en videre presentasjon av planen på et regionalt og nasjonalt nivå. 16. oktober 2023 ble planen presentert for Barne- og familieminister Kjersti Toppe og fylkesordfører i Trøndelag Tomas Iver Hallem. På dette besøket deltok Verdal kommunes ordfører Pål Sverre Fikse, kommunalsjef oppvekst Harald Morten Steen, kultursjef Ingvild Aasen, virksomhetsleder skole og SFO Joar Eklo, rådgiver for kulturtjenesten Marian Lyngsaunet, rektor Verdalsøra ungdomsskole Bjørn Åge Henriksen, tre elever fra Verdalsøra

ungdomsskole og grunnskolekoordinator for nasjonaljubileet Åse Storholmen. Fikse og Storholmen presenterte planen for besøket.

Kjersti Toppe: «Det er akkurat det vi trenger for at flere skoler kan ta undervisningsopplegget i bruk også utenfor Verdal.»

Videre er det planlagt en presentasjon for kirkerådsleder, Kristin Gunleiksrud Raam, i desember, og biskop i Nidaros, Herborg Finnset, i januar.

Verdal kommune skal undersøke mulighetene for et samarbeid med Nord universitet om å forske på grunnskoleplanen.

– En ting er å kjenne til historien, men det er en del verdier som denne historien viser, som også er viktig i vår tid, sa Kjersti Toppe etter presentasjonen. FOTO: DANIEL STØLAN

Kommunen skal presentere grunnskoleplanen for alle masterstudentene ved Nord universitet i februar. Forskning på grunnskoleplanen er et konkret mål i den kommunale temaplanen.

Verdal kommune er veldig fornøyd med utviklingen i løpet av 2023 og avslutter denne rapporten med et sitat av Iben, 10.trinn:

«Det å få arbeide med disse oppleggene gir oss en mye større forståelse av hvor vi kommer fra. Det gir oss en innsikt i vår felles historie, men også muligheter til å se framover, og lære oss kritisk tenking til det samfunnet vi i dag har rundt oss med bl.a krig i Europa og Midtøsten.»